

194 la ciutat DE RUBÍ

REVISTA
D'INFORMACIÓ
MUNICIPAL
SETEMBRE'12

WWW.RUBI.CAT

- 04 Els testimonis de la rierada
- 08 Rubí és indústria: les conseqüències econòmiques
- 10 La nit del 25 de setembre
- 11 El naixement d'un barri: 25 de setembre

50 anys de la rierada de Rubí

Imatge: carrer de la Riera,
autor: Antoni Boada Sucarrats (Arxiu
Marroyo/Arxiu Municipal de Rubí)

telèfons d'interès

AJUNTAMENT	93 588 70 00
ALCOHÒLICS ANÒNIMS	93 317 77 77
AMBULÀNCIES.....	93 699 58 58
ATENEU MUNICIPAL	93 588 74 73
BIBLIOTECA MESTRE MARTÍ TAULER.....	93 699 84 53
BOMBERS	93 697 60 80
CAP-1 MÚTUA TERRASSA.....	93 586 67 00
CAP-2 ANTON DE BORJA.....	93 588 45 55
CAP-3 SANT GENÍS	93 699 17 29
CASAL GENT GRAN	93 588 44 87
CEMENTIRI	93 588 77 22
CENTRE D'ORIENTACIÓ	
SANITÀRIA (COS)	93 588 73 73
CORREUS	93 699 14 02
CREU ROJA	93 697 92 04
DEIXALLERIA	93 699 49 95
EMERGÈNCIES	112

ESPAI JOVE TORRE BASSAS	93 697 90 04
FECSA - ENDESA	900 77 00 77
JUTJAT 1	93 586 08 51
JUTJAT 2	93 586 08 52
JUTJAT 3	93 586 08 53
JUTJAT 4	93 586 08 54
JUTJAT 5	93 586 08 55
OMIC (OF. CONSUM)	93 588 70 32
OFICINA DE GESTIÓ	
TRIBUTÀRIA (ORGT).....	93 586 23 80
OFICINA DE TREBALL	
DE LA GENERALITAT	93 587 25 63
OFICINA LOCAL D'HABITATGE	
(PROURSA)	93 588 66 93
MOSSOS D'ESQUADRA (COMISSARIA)	93 581 79 00
MOSSOS D'ESQUADRA URGÈNCIES.....	088
POLICIA LOCAL	93 588 70 92

POLICIA LOCAL URGÈNCIES	092
POLICIA NACIONAL	93 588 76 94
RÀDIO RUBÍ.....	93 588 70 00 EXT. 1501
REGISTRE CIVIL	93 586 08 94
RUBÍ+D (IMPES, OSE)	93 581 39 00
RUBÍ VERD	93 591 30 03
RUBÍ VIA	93 591 30 03
SECE (ENLLUMENAT PÚBLIC)	93 588 77 99
SÍNDICA DE GREUGES	93 697 21 59
SOREA (AVARIES)	902 250 370
TANATORI	93 588 66 55
TAXI (ADAPTAT)	609 893 037
TAXIS RUBÍ.....	93 699 24 89
TAXIS RÀDIO TAXI	93 586 08 88
TELÈFON VERD.....	900 130 130
(SI ES TRUCA DES D'UN MÒBIL)	93 699 98 01

farmàcies de guàrdia

SETEMBRE 2012

1	KRONOS
2	BARADAD
3	ORÍOL
4	GIBERT
5	FARELL
6	PONT
7	GARCIA
8	CALSINA
9	PARRILLA
10	PROGRÉS
11	XAPELLI
12	HIDALGO-MOS
13	CONDAL
14	PIERA
15	VALLS

16 BATALLÉ

17	ESPERT
18	FARELL
19	ALDEA
20	RUIZ
21	KRONOS
22	BARADAD
23	ORÍOL
24	GIBERT
25	BATLLORI
26	PONT
27	GARCIA
28	CALSINA
29	PARRILLA
30	PROGRÉS

OCTUBRE 2012

1	XAPELLI
2	HIDALGO-MOS
3	CONDAL
4	PIERA
5	VALLS
6	BATALLÉ
7	ESPERT
8	FARELL
9	ALDEA
10	RUIZ
11	KRONOS
12	BARADAD
13	ORÍOL
14	GIBERT
15	BATLLORI

16 PONT

17	GARCIA
18	CALSINA
19	PARRILLA
20	PROGRÉS
21	XAPELLI
22	HIDALGO-MOS
23	CONDAL
24	PIERA
25	VALLS
26	BATALLÉ
27	ESPERT
28	FARELL
29	ALDEA
30	RUIZ
31	KRONOS

FARMÀCIES

ALDEA pg. les torres, s/n. 93 699 10 72 / **BATALLÉ** PG. FRANCESC MACIÀ, 23. 93 699 04 30 / **BARADAD** AV. BARCELONA, 59. 93 699 09 53 / **BATLLORI** C. MILÀ I FONTANALS, 3. 93 699 03 88 / **CALSINA** VERGE DE LOURDES, 35. 93 699 22 81 / **CONDAL** CALDERÓN DE LA BARCA, 11. 93 699 87 09 / **ESPERT** PG. FRANCESC MACIÀ, 86. 93 699 13 43 / **FARELL** C. SANT JORDI, 25. 93 699 02 91 / **GARCIA** C. SEGÒVIA, 1. 93 697 49 42 / **GIBERT** C. TORRES ORÍOL, 4. 93 699 68 99 / **HIDALGO** C. SABADELL, 79. 93 697 36 40 / **KRONOS** PTGE. CRONOS, LOCAL 15. 93 586 06 26 / **ORÍOL** C. SAFIR, 28. 93 699 43 98 / **PARRILLA** C. XERCAVINS, 2. 93 699 13 05 / **PIERA** PL. JOSEP SAPÉS, 4. 93 697 7163 / **PONT** C. MAGÍ RAMENTOL, 7. 93 697 34 56 / **PROGRÉS** C. VERGE DE FÀTIMA, 13. 93 697 79 93 / **XAPELLI** C. VÍCTOR CATALÀ, LOCAL 22. 93 588 07 08 / **RUIZ** CTRA. SABADELL, 95. 93 699 50 12 / **VALLS** CTRA. DE TERRASSA, 16-18

FARMÀCIES OBERTES TOTS ELS DIES: KRONOS (DE 9 A 22 H) I XAPELLI (DE 9 A 21 H)

programació estiu 2012 de Ràdio Rubí

www.radiorubi.fm

DE DILLUNS A DIVENDRES

1-10 h	Fórmula musical
10 h	dl.: La porta de l'escenari dm.: Rubiblocs dc.: La porta de l'escenari dj.: Rubiblocs dv.: La porta de l'escenari
11 h	dl.: Guantanamera dm.: Sonido vinilo "verano" dc.: Guantanamera dj.: Guantanamera dv.: Sonido vinilo "verano"
12 h	Fórmula musical
14 h	Condicció de mare
15 h	Boulevard
16 h	Corrent musical
17 h	Catsons

18 h	Rock'n' classics
19 h	Fórmula musical
20 h	dl.: Jazz fugazz dm.: Discoteca privada dc.: Jazz fugazz dj.: Discoteca privada dv.: Jazz fugazz
21 h	Chelsea Hotel
22 h	Fórmula musical El descans del Troglodita
23 h	dl. a dj.: Historias de la vida dv.: Relatos para no dormir
24 a 1 h	dl.: Noms propis dm.: Serrat, cançons a la carta dc.: Noms propis dj.: Serrat, cançons a la carta dv.: Noms propis

DISSABTE

1-9 h	Fórmula musical
8 h	Sardanes d'autor
9 h	Fórmula musical
10 h	Ara i sempre
11 h	Fórmula musical
15 h	Amunt el teló
17-01 h	Fórmula musical

DIUMENGE

1-9 h	Fórmula musical
8 h	Sardanes d'autor
9 h	Fórmula musical
10 h	Rubiblocs
11 h	Fórmula musical
15 h	Amunt el teló
23 h	Relatos para no dormir
24-01 h	Fórmula musical

radioRUBÍ 99.7 FM

OFICINA D'ATENCIÓ AL CIUTADÀ (OAC)

HORARIS:

- **OAC Centre:** C/Narcís Menard. 13-17. De dilluns a dijous, de 8.30 a 14 h i de 16 a 19 h. Divendres de 8.30 a 14 h. Dissabtes, de 9 a 13 h. Tel. 935887000
- **OAC Les Torres:** Rambleta de Joan Miró s/n. davant l'edifici Rubí Desenvolupament. De dilluns a divendres de 8.30 a 14h. Tel. 935887000-ext 2425

Ajuntament de Rubí

www.rubi.cat

laciutat@ajrubi.cat

“Commemoració dels 50 anys de la Rierada

CARME GARCÍA LORES
Alcaldeessa de Rubí

La nit de 25 de setembre de 1962, Rubí va viure els fets més tràgics de la seva història contemporània: més de 250 rubinencs i rubinenques van morir ofegats per la força d'un aiguat incontrolat que va arrasar cases i fàbriques situades a la riera. El número especial de La Ciutat vol esdevenir un sentit homenatge de record a les víctimes d'aquesta tragèdia. Rubí sempre tindrà marcada aquesta cicatriu en el cos de la ciutat, però especialment tindrem present, en la nostra memòria col·lectiva, totes les persones que van perdre la vida en aquella fatídica data.

Però aquella nit i els dies següents a la rierada també van ser un exemple, gràcies a la resposta que els rubinencs hi van donar. Tot superant la commoció dels fets, el cop es va aturar amb onades de solidaritat i de suport als damnificats. Aquesta revista vol fer constar l'agraïment i el reconeixement a la seva tasca. La solidaritat també es va mostrar en forma d'ajuda i de suport per part de moltíssima gent de tot arreu que van saber estar a l'alçada de les circumstàncies. Ja en els mesos i anys posteriors, i amb l'arribada de molta gent vinguda de fora, Rubí va començar a créixer de manera que va superar i deixar endarrere la tragèdia.

Els 50 anys que ara commemorem barregen el dolor del record amb una certa tranquil·litat i perspectiva per extreure'n allò positiu. La solidaritat, l'esperit de superació, el sacrifici i el treball de tanta gent per superar els fets i reconstruir Rubí ens han d'ensenyar el camí per sortir de la crisi que patim. Estem en millors condicions que el 1962, i per això segur que serem capaços de superar, també, la situació actual.

La noche de 25 de septiembre de 1962, Rubí vivió los hechos más trágicos de su historia contemporánea: más de 250 rubinenses murieron ahogados por la fuerza de un aguacero incontrolado que arrasó casas y fábricas situadas en la riera. El número especial de La Ciutat quiere convertirse en un sentido homenaje de recuerdo a las víctimas de esta tragedia. Rubí siempre tendrá marcada esta cicatriz en el cuerpo de la ciudad, pero especialmente tendremos presente, en nuestra memoria colectiva, todas las personas que perdieron la vida en aquella fatídica fecha.

Pero aquella noche y los días siguientes a la riada también fueron un ejemplo, gracias a la respuesta que los rubinenses dieron. Superando la conmoción de los hechos, el golpe se detuvo con olas de solidaridad y de apoyo a los damnificados. Esta revista quiere hacer constar el agradecimiento y el reconocimiento a su labor. La solidaridad también se mostró en forma de ayuda y de apoyo por parte de muchísima gente de todas partes que supieron estar a la altura de las circunstancias. Ya en los meses y años posteriores, y con la llegada de muchas personas venidas de fuera, Rubí empezó a crecer de manera que superó y dejó atrás la tragedia.

Los 50 años que ahora conmemoramos mezclan el dolor del recuerdo con cierta tranquilidad y perspectiva para extraer lo positivo. La solidaridad, el espíritu de superación, el sacrificio y el trabajo de tanta gente para superar los hechos y reconstruir Rubí nos tienen que enseñar el camino para salir de la crisis que padecemos. Estamos en mejores condiciones que en 1962, por lo que seguro que seremos capaces de superar, también, la situación actual.

VISITEM L'AJUNTAMENT

Alumnes del Col·legi Maristes van visitar l'Ajuntament

50È ANIVERSARI DE LA RIERADA ➡ ELS TESTIMONIS

Allò que l'aigua va deixar

a nit del 25 de setembre de 1962 l'aigua es va endur moltes coses: cases, empreses, etc. Ara bé, el més dolorós és que van morir moltes persones que tenien una vida, un futur. El que no es va poder emportar l'aigua, però, van ser els records de les persones que van quedar i que van perdre familiars i coneguts aquella nit. Aquests testimonis són importants en la commemoració d'aquest 50 aniversari i ens han d'explicar, en primera persona, com van viure aquells fets.

*Imatge del segon
aiguat (novembre 1962)
Autor: Martí Aragonès
(L'Abans/Arxiu
municipal)*

És per això que des del juliol de l'any passat es demanava, a través de diferents canals, que qui volgués ens fes arribar la seva experiència. A partir del mes de setembre es van començar a publicar aquests testimonis a diferents mitjans locals: Ràdio Rubí, Diari de Rubí o Rubítv.cat; i tot plegat al web de la rierada: www.rubi.cat/rierada. A més, s'ha comptat amb les xarxes socials per fer més extensiu aquest treball: Facebook i Twitter.

Tots aquests testimonis han exposat les seves vivències la tràgica nit del 25 de setembre de 1962 i els dies posteriors, quan es van dur a terme tasques de recuperació de cossos, així com de suport a totes les persones que ho necessitaven. En aquest sentit cal destacar que tothom explica

la seva experiència en primera persona, i són uns fets que han quedat gravats per sempre més al cap dels qui van viure la rierada de primera mà. Dos aspectes que també destaquen la majoria dels testimonis d'aquells dies són les imatges esgarrioses que veieren i els sons que els impressionaren en aquelles tràgiques hores i també la solidaritat mostrada al llarg dels dies i setmanes posteriors.

Aquí podeu llegir les frases més impactants dels testimonis que s'han publicat fins al moment de tancar aquesta edició de la revista La Ciutat. Es poden llegir o veure i escoltar els testimonis complets al web de la rierada. En definitiva, allò que l'aigua va deixar.

Hilario Serrano

"La riada se llevó a muchos amigos"

Publicado en la web
(25 de septiembre 2011)

Siscu Galobardes

"Encara avui dia, quan plou, tinc necessitat d'anar a veure la riera"

Entrevista a RubiTV.cat
(25 octubre 2011)

Victòria Muxí

"On ha passat el riu no facis mai el niu"

Entrevista a RubiTV.cat
(25 novembre 2011)

Josep Llobet

"No ens podíem creure el que vèiem... era un paisatge esfereïdor"

Entrevista publicada al
Diari de Rubí
(9 desembre 2011)

Anna Gallart

"La foscor, el silenci i l'angoixa..."

Testimoni publicat al web
(21 desembre 2011)

Ramon Mas

"Els carrers a les fosques i plens de fang"

Testimoni publicat al web
(4 gener 2012)

Margarita Sánchez

"Uns tiets meus van venir des de França perquè havien vist a les notícies que un aiguat s'havia endut Rubí"

Testimoni publicat al web
(11 gener 2012)

Margarita Oliveras

"Aquella nit va marxar tot el barri, l'endemà era pla com la mà"

Entrevista publicada al
Diari de Rubí
(16 gener 2012)

Juanita Méndez

"Semblava la fi del món"

Entrevista a RubiTV.cat
(25 gener 2012)

Silvia Bueno

"A les cinc de la matinada les campanes anunciaven el preludi de la desgràcia"

Testimoni publicat al web
(1 febrer 2012)

Isidre Rubio
i Xavier Fortino

"Gràcies a la ràdio van venir persones amb cotxe de tot arreu per il·luminar la zona i intentar rescatar persones"

Entrevista a Ràdio
Rubí
(7 febrer 2012)

Cristóbal Tejero

"Vimos el Escardívol que parecía una plaza de toros. Allí no había nada"

Entrevista a RubiTV.cat
(13 febrer 2012)

Pedro Antonio González

"La meva família no va recuperar la normalitat fins el 1968, sis anys després de la rierada"

Entrevista a Ràdio Rubí (14 febrer 2012)

Albert Roma

"Vaig trigar sis hores per arribar a Rubí des de Terrassa"

Testimoni publicat al web (16 febrer 2012)

Josep Mª Pina i Núria Ollé

"No quedava rastre de totes les vivendes que hi havia a la llera de la riera"

Testimoni publicat al web (22 febrer 2012)

Vicenç Rizo

"El 25 d'agost va haver-hi una pedregada, el 25 de setembre la rierada i el 25 de desembre la gran nevada que va acabar de desfer-ho tot"

Entrevista a RubiTV.cat (27 febrer 2012)

Francisco Vilar

"Aquest record horros el porto dins encara avui dia, la meva contribució ara m'omple d'orgull"

Testimoni publicat al web (9 març 2012)

Pere Palau

"No sé d'on vam treure les forces... No hi havia hores, només molta feina a fer"

Entrevista publicada al Diari de Rubí (9 març 2012)

Elvira Altisent

"Des de casa es veia que ens havíem quedat sense ponts"

Testimoni publicat al web (16 març 2012)

Lola Cantos i Maria Gómez

"Vam haver de sortir per la teulada de casa nostra"

Testimoni publicat al web (19 març 2012)

Joan Busquets

"Vam recollir cadàvers per tota la carretera de Molins de Rei"

Entrevista a Ràdio Rubí (22 març 2012)

Antonio Soler

"Cada año mandamos a El Papiol un ramo para mi hermano y su familia"

Entrevista publicada al Diari de Rubí (23 març 2012)

Josep Cahís

"Em va marcar perquè em va ensenyar des de molt petit a viure sense allò que estimava"

Entrevista a RubiTV.cat (26 març 2012)

Eduard Ponce

"Després de la rierada al menjador de casa teníem entre 30 i 40 cm d'aigua i sèiem amb les cames aixecades"

Testimoni publicat al web (28 març 2012)

Asumptió Peydro

"Quan vam veure que l'aigua s'havia endut Cal Mosques ens vam adonar de la magnitud de la tragèdia"

Entrevista a Ràdio Rubí
(12 abril 2012)

Teresa Castelltort i Ramon Pellin

"Joaquín Soler Serrano va demostrar que la ràdio té vocació de servei públic",

Entrevista a Ràdio Rubí
(19 abril 2012)

Lluís Bogunyà

"Fins que va passar un temps bastant llarg no vam ser conscients del que havia passat a Rubí"

Entrevista a RubiTV.cat
(25 abril 2012)

Miquel Figueras

"Vam ser les últimes persones en creuar el pont penjat abans que s'ensorrés"

Entrevista publicada al Diari de Rubí
(27 abril 2012)

Antonio Ruiz

"El sentiment i el dolor per la tragèdia van ser molt intensos"

Testimoni publicat al web
(11 maig 2012)

Josep Vallhonrat

"La resposta de la gent de Rubí va ser admirable"

Entrevista a RubiTV.cat
(25 maig 2012)

Anna Abat

"Vaig llençar el llibre de la rierada perquè no el podia llegir. M'emocionava massa"

Entrevista a Ràdio Rubí
(31 maig 2012)

Carmen Romero

"Había siempre tantos chiquillos jugando en la riera y... ¡mecachis se los llevó a todos!"

Entrevista publicada al Diari de Rubí
(8 juny 2012)

Antoni Surià

"Vaig perdre els meus dos companys de pupitre de l'escola Montserrat a la rierada de 1962"

Testimoni publicat al web
(14 juny 2012)

Josefa Barcelona i Fina Paredes

"A lo mejor no recuerdo que comí ayer, pero la noche de la rierada no la olvidaré jamás"

Entrevista publicada al Diari de Rubí
(27 juliol 2012)

**Fins al moment
s'han recollit 34
testimonis als
mitjans locals
i el web de
la rierada**

50È ANIVERSARI DE LA RIERADA DE RUBÍ

Rubí és indústria

Les conseqüències econòmiques de la rierada

Ramon Batalla i Galimany. Historiador

El volum de danys va ser important, un fet que ha quedat lògicament eclipsat per la tragèdia humana i per la ràpida reconstrucció. Més de 120 famílies van perdre l'habitatge, totalment o parcialment. L'escorxador municipal i dos ponts sobre la riera van desaparèixer. La força destructora va afectar clavegueres, conduccions d'aigua, carrers i carreteres. I l'agricultura: a les ribes de la riera, de Can Corbera fins a Can Pi de Vilaroch, unes 62 hectàrees d'horta van quedar destruïdes.

El comerç, en canvi, va quedar poc afectat, però la indústria ho va ser molt. Algunes empreses, a tocar de la riera, com Hijos de Juan Arch, de tintes i acabats; Miquel Villà o Francesc Comellas, de teixits, van quedar arrasades. I altres de situades prop del torrent de l'Alba també van sofrir danys (Electrotécnica Josa, SA; Manufacturas Sedó, SA). En total, una trentena d'indústries van patir desperfectes més greus o menys, aproximadament una tercera part de les existents.

D'altra banda, 1.167 treballadors industrials, entorn d'un terç dels que hi havia, van quedar afectats laboralment: alguns van quedar sense feina i molts altres van haver de treballar durant setmanes traient fang i aigua de les naus.

Passades les primeres hores de desconcert, el govern de Franco va reaccionar, aprofitant l'enorme impacte mediàtic de la rierada, per impulsar una gran campanya de propaganda entorn de l'ajut als afectats. El govern es va reunir a Barcelona i va aprovar mesures d'ajut, com el subsidi d'atur per als treballadors o una línia de crèdit del Banc d'Espanya per als industrials i els pagesos afectats. A part dels crèdits, les empreses van cobrar les assegurances que moltes tenien contractades i es van poder acollir a desgravacions fiscals.

En alguns casos, a més, es van rebre ajuts de la Comissió d'Ajut als Damnificats que repartia les nombroses donacions rebudes d'arreu del món. Els ajuts van arribar també als ajuntaments afectats, a les víctimes o als seus familiars, i als que havien patit destruccions a casa seva. I cal considerar també l'efecte econòmic positiu, indirecte, de les nombroses inversions públiques efectuades després de la inundació: els murs i els ponts de la riera, el nou escorxador, els 540 habitatges públics del barri del 25 de Setembre, les escoles 25 Años de Paz (Pau Casals) i 25 de Setembre, el nou dispensari municipal, etc.

L'important, però, d'aquesta pluja de milions és que queia en terreny adobat. El Rubí de 1962 ja no era el dels anys quaranta. Durant els anys cinquanta s'havia produït un moderat creixement tant de la població com de la indústria. I arribava en un moment propici, ja que des de finals dels

Imatge: autor desconegut (Arxiu fotogràfic de Barcelona)

Rierada de 1962. Danys materials a Rubí (estimació de l'Ajuntament, octubre de 1962)

TIPUS DE DANY	IMPORT (pessetes)	%
61 habitatges destruïts totalment	5.185.000,00	2,05
62 habitatges destruïts parcialment	1.591.000,00	0,63
Béns i serveis municipals	16.352.405,60	6,45
Indústries (edificis)	35.100.000,00	13,85
Indústries (maquinària)	110.600.000,00	43,64
Comerços	600.000,00	0,24
Agricultura	84.000.000,00	33,15
TOTAL	253.428.405,60	100

FONT: Elaboració pròpia a partir de dades de l'AMR. Beneficiència i Assistència Social. Rierada 1962. Atenció als damnificats. Caixa 684.

anys cinquanta les mesures de liberalització i obertura de l'economia havien encetat un període de gran creixement econòmic. Per tant, no només la majoria de les empreses es van refer ràpidament, sinó que va continuar l'extraordinari creixement industrial que ja estava en marxa abans de la rierada i que va relegar l'agricultura a un paper marginal. Es van ampliar moltes indústries i se'n van instal·lar de noves. Del centenar d'indústries de 1962 es va passar a les tres-centes de 1974 i dels 11.089 habitants de 1962 als 35.855 de 1975.

Podem concloure, doncs, que els diners de la rierada (crèdits, indemnitzacions, donatius, inversions) i la notorietat adquirida pel nom de Rubí (que es va passejar pels mitjans de comunicació d'arreu) van servir, doncs, per atraure més gent i inversions i per accelerar un procés de canvi econòmic que ja estava en marxa. El creixement urbanístic subsegüent va transformar Rubí molt més que la rierada, nous barris i polígons industrials es van edificar on abans hi havia horts i vinyes. Cal assenyalar, però, que el creixement va ser descontrolat: s'edificava sense urbanitzar, a vegades sense permisos, proliferaven els blocs de gran alçada... mentre els equipaments eren insuficients. La petita estructura municipal (no democràtica) de l'època estava immersa, d'altra banda, en la mentalitat "desarrollista" del moment.

Interior indústria inundada. Autor: Feliubadaló (Arxiu Roset / Arxiu municipal)

Naus de l'Escardívol destruïdes. Autor: Pérez de Rozas (Arxiu Fotogràfic de Barcelona)

50È ANIVERSARI DE LA RIERADA ➔ ELS FETS

La nit del malsón

MAQUINÀRIA DESTRUÏDA

AUTOR: FELIUBADALÓ
(ARXIU ROSET / ARXIU
MUNICIPAL)

*Onada d'aigua a la
segona rierada de
novembre davant les
castes de Can Fatjó.
Autor: Feliubadaló
(Arxiu Roset / Arxiu
municipal)*

el 25 de setembre es complirà el 50 aniversari d'un dels fets més tràgics de la història recent de Catalunya. Aquella nit van caure més de dos-cents litres d'aigua per metre quadrat en menys de tres hores. Rubí va ser la població més afectada, juntament amb Terrassa i Sabadell. Encara avui en dia no es coneix el nombre exacte de víctimes mortals, però s'estima que la xifra oscil·la entre les cinc-centes i les mil persones al Vallès.

La intensitat de la pluja va provocar la crescuda de la riera de Rubí, que recollia les aigües de les rieres de Palau i de les Arenes. La runa i vegetació acumulada als marges de la riera van ser arrossegades per la força de l'aigua de manera que formaren un tap en un punt determinat del pont del carrer Cadmo. Això va provocar una tensió màxima que va acabar destrossant el pont. L'aigua va inundar el barri de L'Escardívol i va destruir els habitatges que s'havien anat construint a la zona. La gent no va tenir temps d'abandonar casa seva i va ser engolida per l'aigua. Una de les imatges que més recorden els testimonis són les grans màquines de fàbriques tèxtils arrossegades per la força de l'aigua.

La rierada va tenir una gran repercussió mediàtica i la societat espanyola va respondre a la crida de forma massiva. Els dies posteriors a la rierada, un gran nombre d'autoritats van visitar Rubí. El mateix dictador, Francisco Franco, ho va fer en dues ocasions: el 2 d'octubre de 1962 i el 18 de juny de 1963. També van visitar la població el ministre d'Habitatge del moment, el nunci del Vaticà i els actuals reis d'Espanya.

Els representants de Falange Española, de forma oportunista, van aprofitar que Rubí era el centre d'atenció del moment per guanyar notorietat i van

sol·licitar als voluntaris que vestissin la camisa blava que identificava el partit. La negativa de l'alcalde Miquel Rufé li va costar el càrrec al cap de poques setmanes.

LA RECONSTRUCCIÓ DE LA CIUTAT

Una de les conseqüències de la rierada va ser l'arribada de mà d'obra de tot l'Estat Espanyol i d'ajuts econòmics per a la reconstrucció de Rubí. El govern franquista va atorgar uns cinquanta milions de pessetes per a les indemnitzacions als familiars de les víctimes i uns dos-cents cinquanta milions més en obres a fons perdut per a la construcció de nous habitatges que alberguessin les famílies que havien perdut la casa.

El creixement de Rubí en aquells anys va ser desmesurat. A l'increment de les fàbriques existents es va sumar la creació de nous polígons industrials —Can Jardí i Cova Solera. En deu anys la població es va duplicar, de manera que es van agreujar els ja existents problemes d'habitatge i serveis a la ciutat. Vinyes i camps van desaparèixer del paisatge rubinenc i van aparèixer nous barris com El Pinar, Les Torres, o el nou barri del Vint-i-cinc de Setembre, on van anar a viure gran part dels damnificats per la catàstrofe.

25 de setembre

Iniciamos una serie de reportajes sobre los barrios de la ciudad, en colaboración con la sección "Barri a barri" de Ràdio Rubí. Comenzamos con el barrio 25 de setembre, que recibe este nombre por la fecha de la Riada de 1962. Y fue el 25 de Septiembre de 1964 cuando se inauguró la primera promoción de 161 pisos. Fue la Obra Sindical del Hogar la encargada de construir un total de 540 viviendas.

El barri va sorgir arran de la rierada

Local de l'Associació de Veïns

DESCRIPCIÓN

En 1966 se crea la Escuela 25 de Septiembre con 400 alumnos (hoy cuenta con 658 plazas) y en 1976 abre sus puertas a los vecinos la parroquia de San Pablo, punto de actividades de cohesión social dirigidas sobre todo a los jóvenes, como el centro de ocio en el tiempo libre L'Horitzó.

La asociación de vecinos se creó en 1978 y desde los inicios ha reivindicado mejoras para el barrio. Una de las movilizaciones más importantes fue la manifestación que hicieron el 22 noviembre de 1980 para reclamar mejoras en los pisos y en las zonas comunes. El barrio cuenta con campo de fútbol y equipo propio, el Juventud-25 de Septiembre, que milita en la segunda catalana.

A finales de los 90 se modifica el Plan General de Ordenación para sacar del entorno del 25 de Septiembre algunas industrias y reconvertir la zona en residencial. Se construyen bloques de pisos y locales comerciales. Las mejoras que dignificarán aún más el barrio se inician

a partir de 1994 con la inauguración del Parque de la Pau i la Natura, uno de los más importantes de la ciudad, el Centro de Atención Primaria Anton de Borja y la rotonda de acceso a Rubí por la carretera de Sant Cugat, que se construye en el 2005. En los últimos años se han construido el parque de Can Sant Joan, el Complejo Deportivo Municipal Duet Esports y ha comenzado a funcionar el Instituto Torrent dels Alous. Aunque aún quedan algunos bloques sin ascensor, desde 2009 se trabaja para que la mayor cantidad de comunidades de propietarios puedan hacer accesibles sus viviendas.

UN APUNTE HISTÓRICO

La reconstrucción de la ciudad tras la riada de 1962 y la aceleración industrial, especialmente de los sectores metalúrgicos y químicos, propiciaron la llegada a Rubí de ciudadanos de todo el estado atraídos por la oferta de trabajo. Así nacían nuevas zonas industriales y también nuevos barrios, como el del "Veinte y cinco de septiembre", que acogía sobretodo a las familias damnificadas por la riada del 25 de septiembre de 1962.

Una de les places del barri

El Parc de la Pau i la Natura

La parròquia de Sant Pau

DATOS DE INTERÉS

- El barrio 25 de Setembre pertenece al Distrito 3.
- En él se encuentra la Escola 25 de Setembre y el Institut Torrent dels Alous.
- La Asociación de Vecinos está en Grup 25 Setembre local, 13

Declaració institucional en la commemoració del 50è aniversari de la rierada¹

La nit de 25 de setembre de 1962 Rubí va viure els fets més tràgics de la seva història contemporània. Les fortes pluges caigudes durant tot el dia van produir un creixement de la riera, que arrossegà tot allò que trobava al seu pas. El pont penjant de l'antic escorxadó va fer un tap amb tot el que arrossegava l'aigua fins que a les 22.15 hores, aproximadament, no va poder suportar la pressió de l'aigua i va saltar pels aires provocant la inundació de les zones de l'entorn i arrasant tot el que es va trobar per davant.

En aquells moments les lleres de la riera a la zona de l'Escardívol estaven ocupades per cases i fàbriques, moltes de les quals van ser arrossegades per la força de l'aigua. Això va provocar que més de 250 persones perdessin la vida a Rubí.

Just després de la catàstrofe, es van donar infinites mostres de solidaritat dels i les ciutadanes de Rubí, així com d'altres contrades, en tasques de reconstrucció, suport o recerca de víctimes. Superat el trauma de la tragèdia, el poble de Rubí es va reconstruir tant des del punt de vista social com urbà i econòmic, i va donar una lliçó de superació en els moments difícils i durs gràcies al sacrifici i a la solidaritat mostrada per molta gent en un primer moment i de molta feina i dedicació en mesos i anys posteriors.

La perspectiva del temps, avui complim 50 anys, ens dóna una certa serenitat en mirar enre- re i recordar totes les víctimes i alhora impulsar tot un seguit d'activitats commemoratives per dignificar-ne la memòria. El proper 25 de setembre de 2012, quan es compliran 50 anys exactes de la nit tràgica, els grups polítics amb representació a l'Ajuntament de Rubí celebraran un ple extraordinari amb l'objectiu de:

- Recordar i homenatjar totes aquelles persones que van patir aquella tràgica nit.
- Homenatjar totes aquelles persones que van mostrar la seva solidaritat amb les víctimes i la nostra població al llarg de les dates posteriors al 25 de setembre de 1962 i agrair-los-la.
- Solidaritzar-se amb el sentir i la memòria de les víctimes de les poblacions veïnes: Terrassa, Sabadell, Sant Quirze, Cerdanyola, Montcada, Molins de Rei o El Papiol, que també van patir els efectes de la rierada.
- Posar en valor l'esperit de superació col·lectiva per deixar endarrere els moments tan difícils i dolorosos que va suposar la Riera del Rubí i per reconstruir Rubí.

¹Extracte adaptat de la declaració aprovada pels grups municipals de PSC, PP, CiU, ICV, ERC i ACR amb representació al Ple de l'Ajuntament de Rubí

Homenatge a Joaquín Soler Serrano

L'Ajuntament de Rubí ha homenatjat al periodista Joaquín Soler Serrano per la seva tasca de solidaritat els dies posteriors a la rierada del 25 de setembre de 1962, davant dels micròfons de Ràdio Barcelona. En agraïment a la tasca duta a terme pel periodista, s'ha col·locat una placa commemorativa a l'edifici de l'Escardívol, on es troba Radio Rubí. Joaquín Soler Serrano va morir el 7 de setembre de 2010.

Les entitats implicades en la commemoració

La commemoració dels 50 anys de la rierada del 25 de setembre de 1962 havia de comptar amb tots els àmbits i sectors de la societat rubinenca, ja que aquells tràgics fets van colpejar tota la població de forma directa o indirecta. És per aquest motiu que, des del primer moment, es va dur a terme una crida per part de l'Ajuntament demanant la col·laboració de la ciutadania i de les entitats ciutadanes perquè participessin en la commemoració d'aquells fets, que van significar un abans i un després per a la ciutat de Rubí.

Des del primer moment la resposta a la crida feta a les entitats per part de l'Ajuntament, el mes de setembre de 2011, va ser positiva i moltes d'elles van mostrar la voluntat de participar en els diferents espais i actes que s'havien de dur a terme al llarg d'aquest any i també d'organitzar altres actes per homenajar totes les persones que van patir aquella nit.

A partir del mes d'octubre de 2011 moltes entitats i àmbits del teixit associatiu rubinenc es van posar a treballar per a la celebració de tot tipus de commemoracions, cada una d'elles en el seu àmbit d'activitat i acció: associacions de veïns, entitats de cultura tradicional popular, organitzacions teatrals o religioses, etc., entre alguns sectors que han organitzat o han col·laborat en els diferents actes.

Al llarg d'aquest mes de setembre es duran a terme la majoria d'activitats organitzades per entitats per a la commemoració, com la marxa de torxes de la tarda nit del 25 de setembre, els actes litúrgics a la parròquia de Sant Pere, una representació teatralitzada per part de l'Associació per a la Recuperació de la Memòria Històrica, una exposició organitzada per part de la colla sardanista Flor de Neu, així com altres activitats que es poden consultar al web commemoratiu, www.rubi.cat/rierada.

Un altre cop s'ha demostrat que el millor que té Rubí és la força de la seva gent i del teixit associatiu, que s'han bolcat per recordar uns fets luctuosos per a la ciutat, però que es van superar amb la força i la implicació de totes i tots.

L'aniversari de la rierada a internet

El web www.rubi.cat/rierada es va crear per recollir tota la informació referent als esdeveniments del 25 de setembre de 1962, recopilar els testimonis i les activitats relacionades amb aquest aniversari. Més de 2.600 persones han visitat el lloc web des de la seva posada en marxa, a l'octubre de l'any passat. La informació també s'ha plasmat a les xarxes socials: la pàgina Facebook de la rierada compta amb 159 fans i el canal de Twitter té 158 seguidors. Els vídeos dels testimonis també es troben al canal Youtube de l'Ajuntament de Rubí.

Aprendre de la rierada

a comunitat educativa de Rubí ha creat diversos materials didàctics adreçats als mestres i professors de la ciutat per oferir-los un seguit d'eines que els ajudin a tractar el fet de la rierada del 25 de setembre de 1962 amb l'alumnat. Tots aquests recursos estan aglutinats a la pàgina web <https://sites.google.com/site/rieradaderubi50anys/home>.

Amb aquest conte els més petits coneixeran els fets d'aquell 25 de setembre

TÒTEMS DELS ITINERARIS
INDICADOR D'UN DELS ITINERARIS DEDICAT A LA RIERADA

Aquest web s'ha creat amb l'ànim de recordar i transmetre a les noves generacions uns esdeveniments que ens han d'ensenyar a conèixer i respectar la natura i les seves lleis. La pàgina vol ser un homenatge de la comunitat educativa a les víctimes i els voluntaris que van ajudar a refer la ciutat ara fa cinquanta anys.

Els creadors de la pàgina web han pensat materials didàctics per a diferents grups d'edat. Per als alumnes de parvulari i de cicle inicial s'ha elaborat un conte il·lustrat que narra la història de dos germans, el Josep, de 8 anys, i la Montserrat, de 5, que van sobreviure a la rierada.

A través d'aquest relat, titulat "L'aigua de la riera", els infants podran conèixer com era la vida als anys 60 (a l'estiu, per exemple, la gent acostumava a quedar-se a Rubí en comptes de marxar de vacances), les tradicions de l'època i debatre sobre la conveniència de construir cases a la llera d'un riu. A més, gràcies a la maqueta que ha confeccionat l'Associació de Pessebristes de Rubí, també podran visualitzar on es trobaven diferents elements de l'època, com ara la font del Bullidor, que els diumenges s'omplia de famílies que hi anaven a dinar. D'aquest conte també se n'ha fet una versió en braille.

Per als alumnes de cicle mitjà i superior s'ha plantejat una "Cacera del tresor". Prèviament, a l'aula, els mestres mostraran imatges de la riera (anterior i posterior a la catàstrofe) als estudiants, que hauran d'investigar i demanar a casa més informació sobre aquells esdeveniments. Posteriorment, els alumnes posaran en comú tot allò que hagin esbrinat. Amb tota aquesta informació, la classe podrà fer un text col·lectiu, un mural, realitzar una entrevista a algun protagonista...

Per últim, s'ha creat un itinerari de codis QR adreçat als alumnes d'educació secundària. Els professors podran fer un recorregut amb els estudiants per tal d'identificar la ubicació real de 7 dels llocs més significatius de la rierada de

1962. En aquests indrets, l'Ajuntament ha col·locat plaques amb una breu descripció i un codi QR. La idea és que qualsevol ciutadà amb telèfon mòbil que disposi de lector de codis QR pugui revivir els fets de la rierada i es faci una idea de l'abast de la tragèdia.

setembre 2012

					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Queda't amb el dia!

Retalla l'activitat que no vulguis perdre't i així la podràs guardar a on vulguis per no oblidar-te'n

Escaneja aquest codi amb el teu mòbil i consulta l'agenda

8, 9, 10 i 11 de setembre

Festa Major de Sant Roc i 11 de setembre

Podeu consultar el programa complet d'activitats a www.rubi.cat/cultura

Dissabte, 22 de setembre

Projecció del documental: Després de les aigües

Produït per l'Ajuntament de Rubí conjuntament amb la productora rubinenca "La cresta". El documental compta amb el testimoni de persones que van viure de primera mà els fets d'aquell 25 de setembre d'ara fa mig segle, així com també el testimoni de personalitats de la ciutat que ens exposen les seves visions sobre aquella tràgica nit.

La Sala, Teatre Municipal, a les 19.30 h. Recollida d'entrades al Punt d'Informació des del 3 de setembre. (Edif. Antiga Estació. C/ Historiador Serra, s/n). Horari: de dilluns a divendres, de 10 a 13.30 h i de 16.45 a 20.15 h dissabtes de 10 a 13.30 h

Dimarts, 25 de setembre

Especial de Ràdio Rubí en directe des del barri 25 de setembre

www.radiorubi.fm, a les 18 h

Ple extraordinari

Sala de Plens de l'Ajuntament, a les 11.30 h

Toc a difunts

Església de Sant Pere, a les 12 h

Conferència inaugural del curs escolar, 2012-2013: '50 anys dels aiguats del Vallès', a càrrec de l'home del temps Francesc Mauri, i presentació del material didàctic sobre la riera elaborat per docents de Rubí

Teatre municipal La Sala, a les 17.15 h

Marxa de torxes commemorativa de la rierada

A càrrec de la Taula de Cultura Popular i Tradicional de Rubí
A les 19.30 h. Consulteu recorregut a www.rubi.cat/riera

Fins al 31 de març de 2013

Exposició: La Nit tràgica. 50 anys dels aiguats al Vallès

L'exposició es divideix en sis àmbits temàtics: la Riera, Rubí abans de la Rierada, 25 de setembre de 1962, L'endemà, La reconstrucció i L'avui que permetran seguir el fil històric d'una manera molt visual.

Museu Municipal. El Castell Ecomuseu Urbà.
Horari: De dimarts a divendres de 16 a 20 h.
Dissabtes: d'11 a 14 i de 16 a 20 h. Diumenges i festius: d'11 a 14 h

Diumenge, 16 de setembre

Passejada natural per Rubí: De Rubí a Can Roig i les Martines
11 km

Diumenge, 30 de setembre

Passejada cultural per Rubí: Rubí i la Rierada de 1962

Punt de sortida: pl. de la Sardana, 11 h

Informació i inscripcions: Punt d'Informació (Edif. Antiga Estació. C/ Historiador Serra, s/n). Horari: de dilluns a divendres, de 10 a 13.30 h i de 16.45 a 20.15 h dissabtes de 10 a 13.30 h

Divendres 21 i 28 de setembre

Per fer salut, surt a caminar

Inici del cicle de tardor. Cicle de caminades per diversos indrets pels voltants de rubí, acompanyats per monitors i voluntaris

Inscripcions: del 12 al 19 de setembre.
Places limitades.

Oficina d'Esport per a tothom (C. Joaquim Blume, s/n) L'Escardívol.

